

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek, Zápolya u. 1.
A lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Főszerkesztő: F. P. P. Könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya u. 1.
A hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonalkódzó felhívások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — — 12 K.
Negyedévre — — — 6 K.
Egy hóra — — — — 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések

kiadóhivatalban fogad-
tak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 273. szám.

Csütörtök, november 28.

A fölvilágosodás processzusa.

— nov. 28.

Most érnek a koalíciós politika gyümölcsei. Az ellenzék politikája gyűlöletben fogant, eszközei a gyűlöletszítás, vádaskodás, hamis ténybeállítás ellenfeleivel szemben. Eszközeinek és céljainak megfelelően a gyümölcs is fanyar és élvezhetetlen.

Kinek jutna például eszébe a csodálkozás a vasárnapi koalíciós népgyűlés eseményeinek hírére? A népgyűlés nem is végződhetett másképpen, az egybehívók a főkapitány hivatalos megállapítása szerint nemcsak nem gondoskodtak a népgyűlést engedélyező határozat törvényes kikötéseinek respektálásától, hanem ellenkezően, egyenesen bujtogattak ellenük. S kinek jutna eszébe a csodálkozás a koalíciós intéző-bizottság hamis vádaskodásának olvasásakor?

Nem természetes folyamánnya-e továbbá a koalíció romboló politikájának az, hogy vidéki híveik, ha egy-egy törvényhatóságban valami módon ad-hoc többségre vergődnek, a pártszenvedélyt átviszik a közügyekre s politikai ürüggyel megakasztják munkájában, fejlődésében a megyét, vagy a várost?

Az utóbbi időben három helyen is volt erre eset. Szentesen a városi ellenzék megtagadott egy fontos javaslat tárgyalását s amikor fölvilágosították róla, hogy ennek elintézése nélkül a költségvetés sem tárgyalható, teljesen koalíciós mintára, kivonult a teremből, Komáromban az ellenzék en-bloc visszautasította a

költségevétést, úgy, hogy a törvényhatósági bizottság nemzeti munkapárti tagjainak küldöttségben kellett Lukács László miniszterelnök elé járulnia, hogy a várost kinos zavarából kimenthessék. A válasz, amelyet a miniszterelnök a küldöttség szónokának előterjesztésére adott, azt bizonyítja, hogy a munkapárt vezére fölébe helyezi a közérdeket a pártszempontoknak. A közérdek kezelésének ebből a módjából tanuljon a koalíció.

A pestmegyei Félégyházán történt a harmadik eset, amelyen át azonban már megmutatkozik a koalíciós politika ellenhatása is. Csökönnyösen háromszor egymásután megválasztotta a félégyházi képviselőtestület egyik megrendszabályozott emberét ugyanarra az állásra. Pest vármegye törvényhatósági bizottsága tegnapi közgyűlésén elhatározta, hogy a renitens város autonómiájának felfüggesztésére tesz előterjesztést. Ez a határozat csak ott nem kelt kellemes meglepetést, ahol nem tudják, hogy Pest vármegye utolsó végvára volt mindeztideig az ellenzéknek. Ime ott is a nemzeti munkapárt diadal-maskodott ma s ezt a diadalt legnagyobb részt a koalíciós politika ellenhatásaként kell fogadni.

Azután itt van legujabban az a nevezetes dolog, hogy Pestvármegye bizottságaiba a munkapárti tagokat kétszer annyi szavazattal választották meg, mint a függetlenségiakat, vagyis az ős függetlenségi Pestvármegye közönsége már szintén megelégette az ellenzéki koalíció garázdálkodását.

Ha lassan is, de föltartóztathatatlannul

érik a fölvilágosodás processzusa s az ellenzék hova-tovább azon fogja magát érezni, hogy egészen magára maradt.

HIREK.

— **Magyar név.** A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy kiskoru Zimmer József bégaszentgyörgyi illetőségű kolozsvári lakos családi nevét Szalari-ra, Goldstein Mórle écskai születésű pécsi lakos családi nevét Garai-ra, kiskoru Leicht Alajos nagyikikindai illetőségű szajáni lakos családi nevét Lányi-ra változtathassa.

— **Köszönet.** Végh Károly 4 pár láb-
belit küldött az I. számú áll. elemi iskola szegény tanulói részére. Az adományért e helyütt is hálás köszönetet mond az intézet igazgatója.

— **Az oltáregylet köréből.** A holnap este 6 órakor tartandó oltáregyleti ajtatósságnál a következő opusok kerülnek előadásra: 1. Maas Tamás „Tantum ergo“, „Genitori“ 6 szólamu vegyeskar á capella. 2. Maas Tamás „Verbum supernum prodiens“ 4 szólamu vegyeskar orgonakísérettel. 3. Goltermann G. „Religioso“, előadják hegedűn özv. dr. Selmessy Sándorné, gordonkán Strus Serafin; az ének-
karban közreműködnek: Hódy Ilonka, Melezer Annuska, Radd Vilma, Buzolits József, Láng Károly, Mayer Lipót és Michelits Dezső.

— **Allitáskötelesek összeírása.** A városi főjegyzői hivatal, mint a városi katonai nyilvántartó hivatal közli, hogy az 1892., 1891. és 1890. évben született allitáskötelesek összeírás végett a városi főjegyzői hivatalban november 10 végéig bezárólag föltétlen jelentkezzenek. A jelentkezést indokolatlanul elmulasztókat 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik.

— **A „Gondviselés ápolónóket képző és kórházegyesület“** növendékek felvételére pályázatot hirdet az intelligens középosztály leányai számára, kiket hajlandóságuk ez eszményi, valóban nőies

A füzesben.

A régi városom utcáin ballagva legelőször is az tűnt föl, hogy keramikakövek kerültek a macskakövek helyébe. Keramikát, amit öntudatlanul is kivántam valamikor félcipőmet is elhagyva a csizmadia-
inasok elleni harc végén. Ők voltak ugyanis többségben s minekután elvették vitézi lándzsámat, a körzömet, menekülni volt kénytelen tisztelettel alólirott. Nem kevésbé okozott feltűnést az ablakok beteges épsége. Hát nincsenek itt többé jószívű diákok, azok fölsegélyeznék az ablakos tótokat! Hogy várják pedig oda-
fenn a lenhaju gyerekek a garast!

Keresve hajdani ablakokon kezem nyomát, egy keskeny kacsó közeledett felém. A tulajdonos mosolygott, még csak meglepetést sem mutatott.

— Biztosan tudtam, hogy el fog jönni.

— Miből gyanította, Mara? Mert én magam még tegnap sem tudtam.

— Az más. Én megéreztem.

Végigmért tetőtől talpig, bizonyos

idegeskedéssel igazítottam meg a kalapomat.

— Nem változott semmit, mintha csak tegnap ment volna el.

A tegnap tíz év, de lehetett husz is. Rengeteg idő, elvitt mindent s alig adott kárpótlásul valamit.

A leány a karomba kapaszkodott, — úgy mentünk szabályos lépésekben, mint ahogy a tisztai asszonyok járnak az uruk mellett.

— Milyen szép az új hid! — mondtam áthaladásunk közben. — Ezt is azóta építették.

— Persze, hogy azóta. Sok változás van itt is némely helyeken, némelyeken viszont a régi maradt minden. Majd meglátja a füzeset, az most is szép.

Bántott valami, nevezetesen, hogy megfedekeztem a füzesről, pedig megsughatta volna az ösztönöm, hogy önkéntelenül is annak tartunk.

— Nincs dolga? — kérdezte Mara.

— Semmi a világon, — engesztelget-

tem voltaképpen önmagamat. — Csakis a füzes kedvéért jöttem vissza.

A víz a lábunk előtt folydogált, ide talán hozott is valami fővenyt, amit a szőlőhegyből lopott el. A szőlőhegyen, fürdés közben felmászva oda, utánam lótt egynéhányszor a pásztor. Ocska flintájának szálldogáló füstjét mintha még most is látnám kigyózni a levegőben.

Megvolt még az öreg, odvas fa is, szinte atyáskodni látszott a többiek fölé, annak a csonka törzsére ültünk. Mara kislányosan igazgatta a szoknyáját, minden áron a cipőjét akarta vele betakarítani. Azután a derekához nyult, meg a kontyához, ámbar én ebben a pillanatban csak a lábát néztem, mert eszembe jutott, hogy Marának minden időben rendkívül finom mivű volt a bokája.

A két öklére támasztotta az állát, úgy nézett a nyári lustasággal hömpölygő vízbe. Voltaképpen itt a partnál nem is mozdult a víz, a közepe táján vitt ócska fahulladékot, a hajóácsok telepéről érkezvén.

Péntek, november hó 29-én a MODERN MOZIBAN a Városi színházban tudományos előadás

KINA és JAPÁN 75 vetített és 9 mozgófényképpel
(1500 méternél több)

rendes mozi helyárrakkal.

1322-x.4

Kezdeté 9 órakor.

és emberbaráti pálya felé vonz, mely egy-
uttal azonban biztos megélhetést (növen-
dék korokra zsebpénzt, később emelkedő
fizetést, teljes ellátást és ruházatot kap-
nak) és aggságukra vagy betegség ese-
tére nyugalmidőjüket biztosítja nekik. Az
egyesület újabb, hogy ápolónőinek gyar-
korlati kiképzéséről legjobban gondoskod-
ják, a főváros legszebb helyén kórházat
alapított és az ápolónők szép otthona is
ugyanebben a kerttel övezett házban van.
Külföldi mintára, közös ebédlővel, fo-
gadó- és társalgó-teremmel, könyvtárral
stb. van ellátva, Csak olyan hölgyek, kik
18—35 évesek, legalább négy polgári is-
kolát végeztek vagy ezzel hasonló értékű
előképzettséggel bírnak, lehetőleg a ma-
gyaron kívül más (német stb.) nyelven
is beszélnek, 200 kor. kaucióval és az elő-
írt szerény kelengyével rendelkeznek,
pályázzanak. Kiképzésük 2 évig tart. Fel-
vételtelre jelentkezés időpontja minden hó
1-én, Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt
s az egyesület alapszabályaival, valamint
minden egyéb utbaigazítással szívesen
szolgál az egyesület sebész főorvosa, dr.
Gellért Elemér, vagy igazgató főorvosa,
dr. Fialka Gusztáv, Budapest, VII.,
Ilka-utca 51. Gondviselés kórház.

— **Az Ujság jubileuma.** Ez év kará-
csony havában jut el „Az Ujság” fennál-
lásának tizedik évfordulójához. A modern
zsurnalisztikában páratlan lendülettel és
bámulatos gyorsasággal jutott a vezető
és mértékadó napilapok legesleges sorá-
rába és immár évek óta országos hírnév,
megbecsülés és közkedveltség az osztály-
része. S miközben az egyre nagyszerűb-
ben kibontakozó magyar zsurnalisztika-
ban kiküzdötte magas és vezető pozíció-
ját, maga is nagyban hozzájárult a mo-
dern magyar zsurnalisztika valódi tipu-
sának kialakulásához. Jogos büszkeséggel,
a végzett munka és a kivívott sikerekkel
megokolt önértékeléssel tekint vissza „Az Uj-
ság” a befutott első tíz esztendőre, a
szárnybontás, a meggyőződés és a pozíció-
hódítás első nagy etapjára. Maga köré
csoportosította az ország nagy intelligen-
ciájának zömét; írói és hírlapírói gárdá-
jával, a zsurnalisztika elit csapatával,
otthonossá lett a legszelebb rétegekben,
hangjának komolyságával és előzékenysé-
gével, irodalmi szintjével, irányító, szó-
rakoztató és mindig a felvilágosodást és
haladást szolgáló tendenciájával a leg-
magasabb és legkényesebb igényeket
igyekezett sikerrel kielégíteni és politikai,
társadalmi, kulturális és gazdasági éle-
tünkben figyelemre méltatott tényezőjévé
lett a közvéleménynek. Olvasóinak óriási
tömege és sokfélesége bizonyítja, hogy
mindenkor és mindenkinek a legjobbat, a
legszebbet és legértékesebbet nyújtotta
hosszu esztendőnek munkájában nap-nap
után... Ezt a jelentős, „Az Ujság”-ra, a
magyar zsurnalisztikára és bizonyos te-
kintetben a magyar közéletre is nevezet-
es évfordulót nem ünnepelheti meg méltó-
an.

— Hogy élt eddig, Mara? — kérdez-
tem megfogva a kezét.

A gömbölyű vállát vonogatta. (Szép,
gömbölyű volt még mindig a válla, gyö-
nyörű ivelésben igyekezett előre. De a
háta egyenes maradt, mint a sokat tor-
nászó granicsár tisztek gyermekeié.)

— Magam se tudom, hogy egyáltalán
élek-e? Most egész véletlen, hogy itt-
hon talál, a héten megint utazom.

— Minek?

— Ha én azt tudnám! Állandóan a
rokonokat, meg az ismerősöket járom,
pedig egyik után sem kíváncsiom. Ván-
dormadáré a vérem, sehoh se jó.

— Olyan szép ez a nyár! — mondtam
füzfavesszőmmel a vizet pacskolva.

— Nem is szép — mondta Mara. —
Voltaképpen nincs nyár, csak volt. Majd
összettel ha erre járok, eszembe jut, hogy
igaza volt. Nyáron hasztalan szaladok a
hangulata után, nem érzem a széna illa-
tát. De télen sokszor sirok, ostobaságok
jutnak az eszembe jókedvű, nótázó aratók-
ról. Pedig az arató sosem jókedvű, a leg-
nehezebb munkában soványodik.

— Azért mégis szép a nyár — mondtam
minden meggyőződés nélkül.

— Engem megcsalt, — felelte a hom-
lokába hulló haját összebb simítva Mara.
— Mindig várok tőle valamit és nem hoz
semmit. Ez a nyár se hoz, maga is el
fog menni.

— Mit csináljak! — mondtam, meg-
cirógatva az arcát. — Okos leány voltál

több módon „Az Ujság”, mintha kará-
csony napján jubilaris számot ad ki, mely
tartalmánál és terjedelménél fogva felül-
mul minden eddig még a külföldön is meg-
jelent ünnepi számot, érték dolgában pe-
dig nem vetélkedhetik vele semmiféle
naptár és albumajándék. Ezt a jubileumi
számot megkapja minden új előfizető
aki „Az Ujság”-ra január hó elsejével
előfizetői közé lép.

— **A szerető boszúja.** Paulészku
Elena lugosi bőrcserző özvegye egyszerre
két szeretőt tartott magának. Negyed-
évenként felváltva hol az egyikkel, hol a
másikkal élt közös háztartásban. Ezt az
állapotot melegezte Pakurár Gligor.
Tegnapelőtt este megjelent riválisa Sin-
cerus Miklós házában és a hajánál
fogva vitte az asszonyt magával. Majd
egy bottal úgy elverte az asszonyt, hogy
szegény koponyazuzódást és több oldal-
bordatorést szenvedett.

— **Szerencsétlenség a bányában.** Mint
Lugosról jelentik, az aninai bányákban
Milenkovic András munkás oly
szerencsétlenül esett a tárnába, hogy
azonnal meghalt.

— **Uj divatruház Nagybecskereken.**
Egy modernül berendezett és ujjonnan
felszerelt, diszes kiállítású divatruház
nyílt meg a napokban Nagybecskereken.
Bukovác István ismert nagybecskereki
divatkereskedő a Fő-utca elején saját há-
zában új férfi és női divatruházat nyit-
tott, ahol a legújabb férfi és női divat-
cikkek a legjobb minőségben és nagy vá-
lasztékban kaphatók.

— **Egy kis gyermek tragédiája.** Mint
Temesvárról írják, Lefkovic Mojsze
felesége favágással volt elfoglalva az ud-
varon. Az asszony kezéből a fejsze ki-
esett és a közelben álló hat éves kis fiát
találta. A szerencsétlen gyermek életveszé-
lyesen megsebesült. A kir. ügyészség meg-
indította az eljárást.

— **Kína és Japán a modern moziban.**
A városi színházban működő modern mo-
ziban folyó hó 29-ikén pénteken rendki-
vüli érdekes és tanulságos előadás lesz.
Az igazgatóság bemutatja ugyanis „Kína
és Japán” című látványos darabot két
felvonásban 75 színes vetített képpel és
kilenc mozgóképpel (a mozgóképek 1500
m. hosszúak), amelyek csupa eredeti ki-
nai és japán fölvételek. Itt alkalma van
a közönségnek nemcsak megismerni a két
országot, de beható tapasztalatot szerez
a két ország sajátosságairól, életéről, tár-
sadalmaról és népeinek tulajdonságairól.
Az érdekes darab Lenck Frigyes főhad-
nagy szerzeménye.

— **Moskovits-cipőraktár Nagybeeske-
reken.** Az országzserte híres és elterjedt
Moskovits Farkas és társa nagyváradi
cipőgyár, amelynek az ország majdnem
minden nagyobb városában vannak fiók-
telepei, a múlt héten Nagybecskereken is
nyitott fióküzletet a Fő-utcán, ahol a mo-

mindig, Mara; ugy-e, valamikor tege-
ződünk?

Ugy ringatta magát, hogy akaratla-
nul is közelebb ért hozzám.

— Én nem, csak maga.

Vadgalamb rebent föl a sűrűben,
másik ágra röpült, ott turbékolt. Mélyen,
rejtelmesen érkezett a hangja, két rigó
is megjött a gyümölcsösből, nádi vere-
bek húztak arrafelé.

— Háromszor voltam életemben iga-
zán boldog. — turbékolt Mara, mintha
a vadgalambhoz intézné a mondani-
valóit. — Egyszer Fiumében voltam, ko-
rán reggel. Tíz órát aludtam a hálófül-
kében, frissen ébredtem. A hajók túlkö-
lése szinte megdöbbentett, annyira tet-
szett. Csónakok siklása, sirályok vijjo-
gása magam sem tudom, miért ejtett édes
lázba. Nem ismertem senkit, nem köszön-
töttem senki, a legelhagyottabb részről te-
kintettem a zöld vizre. De valakire gon-
doltam, aki nagyon ismerős volt. Ne ke-
ressen nevéket, nem háborgatott senki-
nek az emléke. Az ismerősöm a legjob-
bak közül való volt, még sem láttam. Ta-
lán ezt szerettem benne a legjobban.

— És másodszor?

— Mászor a tótok között jártam sok
hegy és még több fenyő között. Akkor
nagyon fáradt voltam, akkor egész éjjel
nyitott szemmel hevertem a diványomon.
Ott is a reggel hozott orvosomat. Mintha
folyékony ezüsttel öntötték volna le a
hegyeket, minden fenyőillat az én szo-

dern orthopediának legmegfelelőbb cipő-
árúk kaphatók.

Művészet, irodalom.

(*) **Ware Helen hegedűje.** (A londoni
Times cikke.) Ware Helen hegedűmű-
vész nő a múlt hetekben hangversenyezett
Londonban s ebből az alkalomból a Ti-
mes többek között a következőket írja
Miss Helen Ware hegedűjéről. Miss Ware
stradiváriusa az egyetlen kis modell, ame-
lyet a híres mester készített. A krónikák
szerint a hangszer egy grófnő számára
készült, akibe a cremonai mester remény-
telenül szerelmes volt. A hegedű sokáig a
grófi család birtokában maradt és egyik
generáció a másiknak adta át, mint a
család legnagyobb kincsét. Évekkel ezelőtt
egy angol művész, Miss Dickensonnak
sikerült ezt a híres hegedűt megszerezni
tizenhatezer koronáért. Évekig álmo-
dott Miss Ware arról a napról, amikor
a csudálatos nő számára készült egyetlen
stradivariuson játszhat. Arra alig is gon-
dolt, hogy valamikor az övé lehessen. Hat
esztendő vágyakozás után a hegedű való-
ságban is az övé lett. Egy philadelphiai
milliomos — Miss Ware is philadelphiai
— vette meg részére. Nemcsak a csudá-
latos nemes hang tekintetében egyedül
álló a hegedű, hanem abban is, hogy ma
kétszáz év után is teljesen ép állapotban
van. Mára alatt mintha arany lemez lenne
elrejtve, oly gyönyörű reflexet vet, ha a
fény sugar derékszögben éri. Minden kis
apró részletében a cremonai mester óriási
tudása és zsenialitása látszik. Hangjában
száz meg száz finom, jellegzetes árnyalat.
A leghalkabb pianissimókat úgy a lon-
doni mint a newyorki óriási hangverseny-
termek legtávolibb sarkában is tisztán le-
hetett hallani. A crescendoiban és apa-
ssionata passagokban mintha pihegő-li-
hegne ez a kis hangszer... mintha az
elhunyt mesternek nagy, hiábavaló, re-
ménytelen szerelmét tolmácsolná az utó-
kornak. Anyjától tanulta Miss Ware azt
a művészetet, mely képessé tesz egy em-
bert arra, hogy hallgatóinak zereit az
emociók skáláján magával ragadja. Anyja
— Ella Reeve Bloor a híres író — a szó-
székről és nagyogó tollával, ő pedig ezzel
a megbüvölt hangszerrel, amely a világ
minden részébe fényes sikerekhez segí-
tette gazdáját... tyranusát, kinak aka-
ratára sir, suttog... vagy szerelmet
vall... Eme csudálatos hangszer értékét
és nevezetességét még az is növeli, hogy
míg a legtöbb hangszer azon korból már
komoly töréseket, hasadásokat szenvedett,
ez a hangszer ép maradt, soha még fel
nem lett nyitva.

Eddig a Times cikke. Bennünket
nagybecskerekieket közelebről érdekel,
amennyiben Miss Ware ezen a csuda-
hegedűn fog november 30-iki itteni hang-

bamba kéredzkedett be, messziről meg-
esilliant bujkálás közben a Garam. Egy
kicsit el voltam keseredve az egész világ
ellen, már huszonegy órája nem ettem
semmit, de most éppen hogy kibujt a nap,
ismeretlen érzéssel telt meg a lelkem. Azt
hiszem, elájultam a sok gyönyörűségtől,
mert közel jártunk a délhez, mikor ismét
gondolkozni tudtam.

A vadgalamb még mindig turbékolt,
Mara öle eresztette kezét, úgy nézte a
füz lombkoronája alatt a vizet.

— Harmadszor, — mondta álmodozó
hangon — a harmadikat nem mondom el.
Gondolja, hogy magára vonatkozik, gon-
dolja, hogy szigorú időben született,
amikor megint nem volt nyár és tréfál-
kozva szitálta szemembe havát a tél. Mon-
dom, gondolja így, ha jólesik.

— Ki tudja, hátha éppen ez a bol-
dogság! — sóhajtott a leány. — Majd
amikor elutazik, kikisérem az állomásra s
magammal hozom az öcsémet. Most kadét
és otthon van. Sokszor emlegeti magát,
maga is szerette az ő apró korát, gügyögő
gyermekségét. Kijön velem az állomásra
s mikor megindul a vonat maga lobogtassa
még sokáig a kendőjét. Én akkor abban a
pillanatban azt fogom hinni, hogy nekem
integet, télem bucsuzik.

A többit már csak elsírta Mara, a
gömbölyű vállu, édes gyermek. Mintha
ugyan érne vele valamit!

Sz. Szigethy Vilmos.

versenyén játszani. Jegyek Mangold Lipót zenemű- és könyvkereskedésében kaphatók.

TÁVIRATOK.

A háború.

Alarmhír a szerb határról. — A pénzügyminiszter nyilatkozata. — A szerbek elfoglalták Durazzót. — A külpolitikai helyzet változatlanul feszült. — A törökök benyomultak Görögországba. — A tőzsde.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A balkáni háborúból kifejlődött külpolitikai feszültség még ma is változatlan, bár nem súlyosbodott. Teleszky János pénzügyminiszter külön nyilatkozatban foglalkozik a külpolitikai helyzettel s annak az erős meggyőződésének ad kifejezést, hogy az összes függő kérdéseket sikerülni fog diplomáciai úton megoldani. Délben az a hír terjedt el, hogy a szerb-bosnyák határon összeütközés volt, de ezt rögtön meg is cáfolták s így különösebb nyugtalanságra nincs ok.

A haretérről Konstantinápolyból az az érdekes hír érkezik, hogy a törökök benyomultak Görögországba s elfoglalták Trikola várost. Viszont a szerbek Durazzót foglalták el. Csataldzsai hadállásokról nem érkezett hír.

Mai jelentéseink a következők:

Alarmhír a szerb határról.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma délután egy óraker az a hír érkezett a képviselőházba, hogy a szerb-bosnyák határon összeütközés támadt monarchiánk és Szerbia csapatai közt. A hirre óriási izgalom keletkezett, úgy, hogy a kormány jelenlévő tagjai, Lukács László miniszterelnök, Teleszky pénzügyminiszter és Hazai honvédelmi miniszter tanácskozássra ültek össze. Háromnegyed órai tanácskozás után a miniszterelnök kijelentette, hogy a hír nem felel meg a valóságnak s aggodalomra nincs ok.

A pénzügyminiszter nyilatkozata.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Teleszky János pénzügyminiszter a Pester Lloyd mai számában nyilatkozik a külpolitikai helyzetről. A miniszter kijelenti, hogy szilárd meggyőződése az, hogy a kiélekedett függő kérdéseket, valamint a monarchia érdekeit sikerülni fog fegyveres erő nélkül diplomáciai úton megoldani. A miniszter szerint nincs komoly ok aggodalomra s a pénzügyi viszonyok zavarai, az értékek áresése csak átmeneti.

A szerbek elfoglalták Durazzót.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból táviratozzák, Jankovics tábornok elfoglalta Durazzót és Bokridát.

Egy másik belgrádi jelentés szerint Pasics miniszterelnök odanyilatkozott, hogy Durazzó elfoglalása nem jelenti annak föltétlen megtartását is. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy Pasics engedékenysége oda vezethető vissza, hogy a szerb hadsereg egy része le van kötve Csataldzsánál.

Durazzó elfoglalásáról szóló hírrel egyidejűleg jön az a jelentés, hogy az albán városokban kitűzték az albán lobogót s proklamálták Albánia függetlenségét.

A külpolitikai helyzet változatlanul feszült.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mai bécsi jelentés sze-

rint az ottani diplomáciai körökben a külpolitikai helyzetet pesszimiztikusan ítélik meg s konstatálják, hogy a helyzet változatlanul feszült. Teljes határozottsággal tudják, hogy Oroszországban a hadikészülődés nem szünetel s naponként szállítják ma is a csapatokat a galíciai és a román határra.

Egy másik bécsi jelentés szerint Berchtold gróf külügyminiszter tegnapi fogadó-estélyén tanácskozássra kérte a balkáni államok köveit s hosszabb ideig tárgyalt velük.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londoni jelentés arról ad hírt, hogy az angol kormány Londonban tanácskozássra hívja meg a nagyhatalmak köveit a függő kérdések megbeszélésére és megoldására.

A törökök benyomultak Görögországba.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a török csapatok önkéntesekkel kiegészítve átlépték a görög határt s benyomultak Görögországba. A török csapatok elfoglalták a határtól mintegy harminc kilométernyire fekvő Trikala városát.

Drinápoly ostroma.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, tegnap több repülőgép szállt Drinápoly fölé s bombákat dobált le a városba, amelyek a várost több helyen felgyújtották.

A szerb csapatok visszahívása a csataldzsai haretérről.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyi távirat szerint az ottani kormánykörök arról értesültek, hogy a szerb hadvezetőség visszahívta a szerb csapatokat a csataldzsai haretérről.

A tőzsde.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai tőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 784, Osztrák Hitel 603, Koronajáradék 83.50, Jelzáloghitelbank 421, Leszámitoló Bank 503, Hazai Bank 281, Magyar Bank 532, Rimamurányi 693, Salgótarjáni 708, Közúti Vasút 666, Villamos Vasút 372.

A képviselőház ülése.

A költségvetés vitája. — Ellenzéki szónok a vitában.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház lassankint mégis csak eljut oda, hogy kordon nélkül tanácskozhatik. Így például ma már nem volt kordon a Ház előtt s a kitiltott ellenzéki képviselők nem tettek kísérletet arra, hogy a Házba bejussanak. A mai ülésen különben megkezdtek a költségvetés tárgyalását, amelynek érdekes momentuma volt, hogy ellenzéki képviselő is résztvett a vitában.

Az ülés lefolyása a következő volt:

A képviselőház előtt ma nem kellett kordont vonni, mert a kitiltott képviselők ma nem jelentek meg a Ház előtt.

Az ülést fél 11 óraker nyitotta meg Tisza István gróf elnök, aki előterjesztései során jelentette, hogy a keresztényszigeti kerületben egyhangulag Gundisch György munkapárti jelöltet választották meg képviselőnek.

Miután Solyomossy Ödön báró az ujonejavaslatról szóló bizottsági jelentést terjeszti be, megkezdik

A költségvetés vitáját

A vitát Hegedüs Loránt előadó vezeti be, aki hosszabb beszédben ismerteti az 1913. évi költségvetés részleteit s behatóan megvilágítja annak minden pontját, majd ajánlja a javaslatot elfogadásra.

Ellenzéki szónokok.

Most váratlanul az ellenzék oldaláról emelkedik föl szónok. Giesswein Sándor néppárti képviselő a fölszólaló, aki kifejti, hogy a jelenlegi helyzet lehetetlen s ő kötelességének tartja, hogy a vitában résztvegyen, mert a negáció abszurdum. Éppen így részt kíván venni majd a választójogi javaslat tárgyalásában is. Birálja azután a költségvetést s mivel a kormány iránt bizalommal nem viseltetik, a költségvetést nem fogadja el.

Ugyancsak ellenzéki beszédet mondott Mihályi Tivadar nemzetiségi is többszörös rendreutasítás mellett. Ő is bizalmatlanságát fejezte ki s a költségvetést nem fogadta el.

A többi szónokok

sorában hatásos beszédet mondott Rudnay Béla, aki arra kérte a kormányt, hogy az új adótörvény végrehajtását a háborus időre való tekintettel halassza el. Támadja az ellenzék, majd kijelenti, hogy a kormány iránt bizalommal viseltetik s a költségvetést elfogadja.

Antai Géza szintén hatásos beszédben foglalkozik a költségvetéssel s a tisztviselők fizetésrendezésének kérdését fejtegeti. Bizalommal viseltetik a kormány iránt, a költségvetést tehát elfogadja.

Ezzel az ülés két óraker véget ért.

Ellenzéki szónok a költségvetési vitában.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Komoly és nagyszabású vitával indult meg ma a képviselőházban a költségvetés tárgyalása. Az ellenzéknek nem sikerült elérnie azt, hogy a tárgyalásban kizárólag magára maradjon a többség, mert nyomban Hegedüs Loránt nagyszabású előadása után egy igen erős fajsúlyú ellenzéki képviselő, Giesswein Sándor mondott beszédet és miután az ellenzék eljárását egy olyan sztrájkhoz hasonlította, mely egyformán káros a munkaadóra és a munkásra, nyomban megállapította azt is, hogy semmi értelme nincs annak, hogy a június 4-ike óta hozott számos törvény érvényességét fesszegessük, mert hiszen a nép azoknak végrehajtását régen vállalta és azok nagyrészből már az állami életbe átmentek. A beszéd igen mély benyomást tett.

Vaszary Kolos fölmentése. — Csernoch János hercegprimás.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Vaszary Kolos hercegprimást méltóságától fölmentette és Csernoch János kalocsai érseket hercegprimássá nevezte ki.

A budai és a lugosi püspökök.

Budapest, nov. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király dr. Zubkovicot budai gör. kel. püspökké, Frentin Traján Valért pedig lugosi gör. kel. püspökké nevezte ki.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonkint.)

Buza (áprilisra)	12.02
Rozs (áprilisra)	10.51
Zab (áprilisra)	11.18
Tengeri (májusra)	7.76

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Szigorúan szolid
és szabott árak.

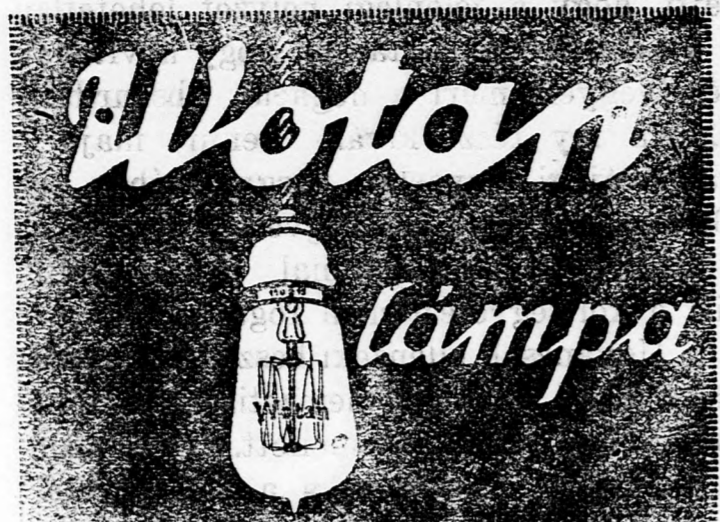
MEGNYILT

Szigorúan szolid
és szabott árak.

BUKOVÁZ ISTVÁN kalap- férfi és divatáruháza NAGYBECSKEREKEN Hunyadi-(Fő-)utca és Ferenc József-tér sarkán saját házában. Fiókküzet: József főherceg-utcában

Ajánlja dusan felszerelt raktárát: kalap, fehérmű, nyakkendő, ruhadisz, szabókellékek, kézimunka és minden e szakmába vágó cikkeket.

A cég három értékes tárgyat sorsolásra bocsájt vevői között oly formában, hogy a bevásárlás alkalmával minden egyes vevő ingyen egy sorsjegyszámot kap és ezzel a számmal résztvesz a december 8-án tartandó sorsoláson. 1320-50.1

huzott drótszállal, kb. 75% áram megtakarítás.
TÖRNETELTEN!
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Budapest, VI, Teréz-körút 36. 1171-54

Stabilgép kezelő állást keres

bármikor belépésre,
vasmunkás, esetleg
fűtőnek is elmegy

T. B. gépkezelő Écskai-u. 37. sz.

NŐK és FÉRFIAK öröme

„Neosan”-tabletták!

Törvényileg védve és szabadalmazva.

Orvosok által is elismert, meglepő biztos hatású mindkét nem gyengeségi állapotainál.

A férfierőt visszaadja és a legkedvezőbb körülmények között fenntartja.

Impotencia ellen nincs jobb szer — az egész világon

A gyomrot nem rontják, káros hatások nincsenek.

Egy doboz, mely — 4 korona 50 fillér.

Postán székelyi utánvél díszkredencsomagolásban a főraktár Magyarországon és Ausztriában részére.

ÖRKÉNY HUGÓ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VII, Thököly-ut 28. Depot 115

1311b-5.1

Két szobából álló butorozott

**garçon lakás
kiadó**

Deák Ferenc-utca 7. sz. a.

1236-x.8

Kisegítő munkaeerő

azonnali belépésre, egyelőre 6 havas időtartamra, 3 korona napi díj mellett felvétetik.

Klár, 1912 november 26.

1327-22 Szabados Károly,
jegyző.

Ókeresztur község előljárósága.

2655-1912. szám. 1331-3.1

Pályázati hirdetmény.

Ókeresztur községben újonnan szervezett egy rendőrbiztosi, két lovas és négy gyalogos rendőri állásra pályázatot hirdetnek.

A pályázók hiteles okmányokkal tartoznak igazolni, hogy

1. magyar honosak és hogy büntetlen előéletűek;

2. védőkortézettségüknek megfeleltek és 24. életévüket betöltötték, de 40 évesnél nem idősebbek (kivételek képeznek a csendőri vagy rendőri szolgálatból átlépők);

3. rendőri szolgálatra alkalmas egészséges testalkatúak;

4. magyarul folyékonyan írni és olvasni tudnak és a magyar nyelven kívül még a szerb nyelvet is zönb legalább némileg bírják.

5. A rendőrbiztostól megkívántatik, hogy rendőri teendők ellátásához szükséges gyakorlati jártassággal bírjon, amiért a csendőraltsztek előnyben részesülnek

Javadalmazásuk a községi pénztárból:

1. A rendőrbiztosnak fizetése évi 1200 korona.

2. Rendőrök fizetése évi 600 korona.

3. A rendőrbiztosnak és a lovasoknak lótaritási átalány évi 300 korona.

4. Téli és nyári ruházat és teljes felszerelés.

Felhívom a pályázókat, hogy a magyar nyelven és saját kezűleg írt kérvényeiket 1912. évi december hó 10-ik napjáig annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek

A személyes bemutatkozás kívánatos.

Ókeresztur, 1912. november hó 25-én.

Drázsity Vazul s. k.,
jegyző.

Riessner kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytonégői.

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betűzéssel egész télen ég, mi által a sok fáradsággal és költiséggel járó mindennapi betűzés megtakaríthatik

Látható (tíz) Eredeti biztonsági szabályozó

Gázömlés vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség, különösen a szoba alsó légrétegeiben is

Egyedüli elárulás Nagybecskerek és vidéke részére;

Boleszny Antal vaskereskedésében az arany kaszához Nagybecskerek, Hunyadi-utca 606/37.

020-x.66

Fotografiai cikkek

Lumière, Imperial, Smart lemezek, különféle levelezőlapok és papírok, aranyfürdő és fixirfürdők.

Metol, Hydrochinon s egyéb vegyszerek.

Fixirsó kilónként 60 fillér.

100 db celioidin levelezőlap 4 kor.

Cartonok, keretek, stativok, veres lámpák, fürdőtálak, másolókeretek, filmek, ragasztók s egyéb szükségelt kellekek jutányosan kaphatók.

Postai és telefon megrendelések pontosan effectuáltak.

Kovács Sándor drogériája
Nagybecskerek.

Telefonsz. 43. 1175-11.2 Telefonsz. 44

Vegyen a fiának egy

kötött öltönyt!

elegáns tartós és higienikus.

!! Aki egyszer próbálta, többé mást nem vesz. !!

Ugyszintén fiú és leány **Sweater** mindenféle szín- és nagyságban.

35-48.45

Wehner György

férfi és női divatáru cég, Nagybecskerek.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a tisztelt közönséget, hogy a helybeli piacon

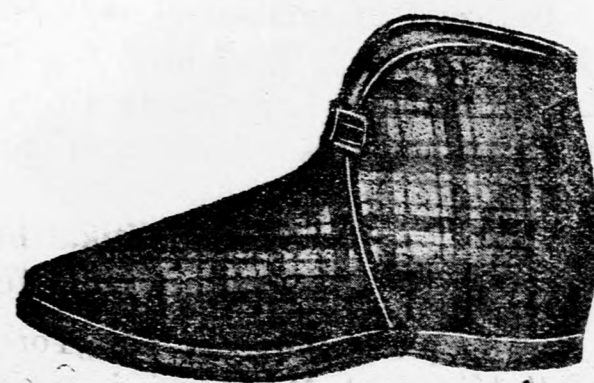
(Fő-utca 37) fiókküzetet nyitottunk,

amelyben férfi, női és gyermek-cipők gyárilag lebélyezett, szigorúan szabott áron állanak a t. közönség rendelkezésére.

Gyártmányainkat elsőrangú minőségük, szolid és izléses kiállításuknál fogva a vásárló közönség jóindulatába ajánljuk és kérjük nb. rendelvényeivel bennünket teljes bizalommal szerencséseltetni.

Kiváló tisztelettel 1332-23.1

Moskovits Anatómiai Cipőraktár Hunyadi-utca 37-ik szám.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.